

BAŞKENT
ÜNİVERSİTESİ

BÜGAM
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
Göç Araştırmaları Merkezi

I J H M

INTERNATIONAL JOURNAL OF
HUMAN MOBILITY

İNSAN HAREKETLİLİĞİ
ULUSLARARASI DERGİSİ

CİLT 3 SAYI 1 (2023): NİSAN

VOLUME 3 ISSUE 1 (2023): APRIL

E-ISSN | 2792-0461

BAŞKENT
ÜNİVERSİTESİ

I J H M

INTERNATIONAL JOURNAL OF HUMAN MOBILITY
İNSAN HAREKETLİLİĞİ ULUSLARARASI DERGİSİ

CİLT | VOLUME: 3 SAYI | ISSUE: 1 NİSAN 2023 E-ISSN | 2792-0461

SAHİBİ | OWNER

Prof. Dr. Ali Haberal (Başkent Üniversitesi, Türkiye)

BAŞ EDITÖR | EDITOR IN CHIEF

Prof. Dr. Aytül Kasapoğlu (Başkent Üniversitesi, Türkiye)

EDİTÖRLER | EDITORS

Doç. Dr. Günnur Ertong Attar (Mersin Üniversitesi, Türkiye)

Dr. N. Ela Gökalp Aras (Swedish Research Institute in Istanbul, Türkiye)

Dr. Olgu Karan (Başkent Üniversitesi, Türkiye)

DİL EDİTÖRLERİ | LANGUAGE EDITORS

Doç. Dr. Leyla Burcu DüNDAR (Türkçe) (Başkent Üniversitesi)

Doç. Dr. Deniz ÖRÜCÜ (İngilizce) (Başkent Üniversitesi)

KİTAP İNCELEME EDİTÖRÜ (İNGİLİZCE) | BOOK REVIEW EDITOR (ENGLISH)

Dr. Nigel Carter (Oxford Community Action, İngiltere)

EDİTÖR ASİSTANI | ASSISTANT EDITOR

Uzman Semanur Bilgiç (Başkent Üniversitesi, Türkiye)

TASARIM | DESIGN

Dr. Banu Erşanlı Taş (Başkent Üniversitesi, Türkiye)

DİZGİ | TYPOGRAPHIC/LAYOUT

Özge Yıldırım Gürses (Başkent Üniversitesi, Türkiye)

İLETİŞİM

Bağlıca Kampüsü Fatih Sultan Mahallesi Eskişehir Yolu 18.km TR 06790 Etimesgut Ankara

+90 312 246 66 66 | webmaster@baskent.edu.tr

DANIŐMA KURULU | ADVISORY BOARD

- Prof. Dr. Aleksandra Ålund (Linköping University, İsveç)
- Prof. Dr. Őebnem Akçapar (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. İsmail Aydıngün (Başkent Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Nuray Bayraktar (Başkent Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Veysel Bozkurt (İstanbul Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Michael Burawoy (Berkeley University of California, ABD)
- Prof. Dr. Menderes Çınar (Başkent Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Okan Cem Çırakođlu (Başkent Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Münire Arzu İçađasiođlu Çoban (Başkent Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Saniye Dedeođlu (Abdullah Gül Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Murat Erdođan (Ankara Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Adnan Gümüş (Çukurova Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Elli Heikkilä (Migration Institute of Finland, Finlandiya)
- Prof. Dr. Ahmet İçduygu (Koç Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Sibel Kalaycıođlu (Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Ayhan Kaya (Bilgi Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Mehmet Ali Kirman (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Birsen Şahin Kütük (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. AyŐegül Özbakır (Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Saime Özçürümez (Başkent Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Wendy Pojmann (Siena College, ABD)
- Prof. Dr. Jan Rath (University of Amsterdam, Hollanda)
- Prof. Dr. Cenk Saraçođlu (Ankara Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. İbrahim Sirkeci (University of Salford, İngiltere)
- Prof. Dr. Helga Rittersberger Tılıç (ODTÜ, Türkiye)
- Prof. Dr. Ali Cevat TaŐıran (Ankara Medipol Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Deniz Sert (Özyeğin Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. UlaŐ Sunata (BahçeŐehir Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Tülay Uđuzman (Başkent Üniversitesi, Türkiye)
- Prof. Dr. Abdülkadir Varoğlu (Başkent Üniversitesi, Türkiye)

Prof. Dr. Özcan Yağcı (Başkent Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Gözde İnal Cavlan (Dünya Barış Üniversitesi)

Doç. Dr. Bezen Balamir Coşkun (TED Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Emel Coşkun (Düzce Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Esra Dik (Mersin Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Leyla Burcu DüNDAR (Başkent Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Eugenia Markova (Brighton University, İngiltere)

Doç. Dr. Adam Mrozowicki (University of Wroclaw, Polonya)

Doç. Dr. Deniz Örucü (Başkent Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Anna Paraskevopoulou (Anglia Ruskin University, İngiltere)

Doç. Dr. Mary Boatemaa Setrana (Director of the Centre for Migration Studies, University of Ghana)

Doç. Dr. A. Didem Danış Şenyüz (Galatasaray Üniversitesi, Türkiye)

Doç. Dr. Burcu Şimşek (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Gül İnce Beğ (University of Bari, İtalya)

Dr. Nigel Carter (Centre for Research on Employment and Work, University of Greenwich)

Dr. Turan Cavlan (Akdeniz Karpaz Üniversitesi)

Dr. Bilge Çakır (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Görkem Dağdelen (Temple University, ABD)

Dr. Erdem Damar (Başkent Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Bülent İlik (BÜGAM, Türkiye)

Dr. Erhan Kurtarır (Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Zeynep Şahin Mencütek (Bonn International Centre Conversion, Almanya)

Dr. Osman Özarlan (Başkent Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Neva Öztürk (Ankara Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Susan Rottmann (Özyeğin Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Fethiye Tilbe (Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Türkiye)

Dr. Besim Can Zırh (ODTÜ, Türkiye)

Aydoğan Asar (Uluslararası Göç Entegrasyonu Sınır Yönetimi Araştırmaları Merkezi)

Arzu Fırlarlar (Başkent Üniversitesi, Türkiye)

Ertan Karabıyık (Kalkınma Atölyesi, Türkiye)

EDİTÖRDEN

Dünya’da son 20 yılda 7000 doğal afet yaşanmış ve bir buçuk milyona yakın insan yaşamını kaybetmiştir. Ayrıca dört milyar nüfus doğal afetlerden etkilenirken maddi kayıpların da üç trilyon ABD dolarına ulaştığı Birleşmiş Milletler “Afetlerin İnsan Maliyeti” (Human Costs of Disasters) Raporlarına (UNDDR; 2020) yansımıştır.

Türkiye’de de son 25 yıl içinde çok sayıda deprem yaşanmış ve 1999 Doğu Marmara Depreminde 30.000 kişi hayatını kaybetmiştir. Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Göç Politikaları Merkezi Nisan 2023 Raporuna göre, en son Kahramanmaraş merkezli olarak 6 Şubat 2023 tarihinde başlayan sürekli artçıları yaşanan depremlerde 50.000 den fazla can kaybı olmuştur. Ayrıca 37.000 bina yıkılmış, iki milyonu aşkın kişi çadır ve konteynerlerde yaşamaya başlamıştır. Daha da dramatik bir biçimde bölgedeki 11 ilde yaşayan 14 milyon kişiden en az üç buçuk milyona yakın kısmı da Türkiye’nin diğer kentlerine göç etmiştir.

Öte yandan, Türkiye’de Geçici Koruma altındaki Suriyelilerin yarısı ve bunlara ek diğer yabancı uyruklular toplamda iki milyona yakın göçmen depremin olduğu illerde yaşamaktadır. Göçmenler arasında hayatını kaybedenler kadar Suriye’ye dönüş yapanlar da oldukça fazladır. Dolayısıyla yerli ve göçmen depremden doğrudan etkilenen nüfus toplamda 16 milyonun üzerindedir. Kaldı ki, deprem insani, sosyal, ekonomik ve politik boyutlarıyla tüm ülkeyi etkilemiş ve etkilemeye devam etmektedir.

Tüm bu yaşananlar ışığında Türkiye’de afete dönüşen 6 Şubat 2023 depremi dolayısıyla, bundan sonra sadece uluslararası değil, yurt içi zorunlu göçler ile ilgili yapılacak araştırmalara dayanan yayınların Dergimiz açısından öncelik taşıyacağını söylemek mümkündür.

İlgili literatürde afetleri açıklarken kullanılan farklı yaklaşımlar bulunması, konunun zaman içinde değişen karakterini de göstermektedir. Bu yaklaşımların her biri afet zararlarını azaltmada ve risk yönetiminde önemli rol oynadığı için aralarındaki farkları bilmek ve yapılacak araştırmalarda dikkate almak gerekir.

Bunlarda ilki, bireylerin kendi sorumluluklarında kurtulma amacıyla tanrıyı kullanmalarıdır (Act of God). Özellikle Aydınlanma Döneminden başlayarak afetler açıklanırken, tanrının toplumları cezalandırdığını anlatmada İlahi ceza (divine retribution) kavramı kullanılır. Türkiye’de de” takdiri ilahî” (divine providence) söylemi, insanların afetlere bakışındaki tevekkül ve sessiz kabulün en iyi ifadesidir. Maalesef bölgedeki muhafazakar parti oylarının yüksekliği oranında bu şekilde düşünenlerin sayı ve oranı da az değildir denilebilir.

İkinci yaklaşım ise, afetleri doğal sebeplere bağlamaktır (Act of Nature). Örneğin aşırı yağmurlar, kasırgalar,

taşkınlar, orman yangınları veya depremler bir “ana” olan doğanın eseridir. Büyük can ve mal kayıplarına yol açan insan değil doğadır. Burada da tanrı yerine doğa suçlanır, sorumluluk doğaya yüklenir.

Üçüncü bir yaklaşım ise, afetleri insan ve doğal sistemin etkileşimine bağlar. Örneğin gevşek tarım arazilerini yerleşime açmak kadar, ağır sanayi yatırımlarını bu bölgelere yaparak nüfusun yoğunlaşmasına yol açmak mal ve can kayıplarını arttırır. Dolayısıyla da bu tür yaklaşımlar insanlardan kaynaklanan afetleri hazırlar. Nitekim A.Giddens’da haklı olarak doğal ve insan-ürünü afetler ayrımı yapmıştır.

Burada önemli olan farklı yaklaşımlardan hareket eden bireylerin afet hakkındaki algılarının onların eylemlerini de etkileme gücüne sahip olmasıdır. Örneğin tanrıyı afetlerden sorumlu tutanlar, hiçbir eylem veya davranışta bulunmazlar. Çünkü onların yapacakları bir şey yoktur. Afetleri doğaya bağlayanlar ise, doğal olayları kontrol edebilmek için teknolojiyi kullanırken para gücü ve mühendislik hizmetlerini önemser. Afetleri doğa ve insan ortak ürünü olarak görenler ise, toplumu hazırlamak, riskleri yönetmek ve zararları azaltmak için eylemlerde bulunurlar. Taşkın, sel, deprem gibi toprak ve zemin kaymalarına hazırlık amacıyla programlar ve projeler yapılır.

Aslında tüm bu bilgiler ışığında altının çizilmesi gereken nokta, acil durumlarda yöneticilerin psikolojik dirençlilik açısından en kırılgan, sosyal destek ağları zayıf, politik olarak da güçsüz en yoksul kesimler için afet risklerini nasıl azaltacaklarıdır. Bu da aslında karar vericilerin, sosyal adaletsizliklerle mücadele stratejilerinde hem ahlaki hem de bilimsel yaklaşımları birlikte kullanmalarını zorunlu kılar. Diğer bir ifade ile de en kırılgan olan mağdurlar kadar, bu mağduriyetlere yol açan güçlülerin, kapitalist birikim rejiminde afetlere yol açan çıkarıcı yaklaşımlarını birlikte düşünmek gerekir. Bu aslında hem öznel hem de nesnel boyutlarıyla kimseyi suçlamadan eyleme geçmek demektir.

Buraya kadar verilen bilgiler ışığında “kültürel sosyoloji” ile “afet sosyolojisi”nin birlikte çalışmasının, günümüzde her zamankinden daha fazla önem kazandığı söylenebilir. Çünkü risklerin yönetimi ve zararları azaltma sadece teknik bir konu değildir. Afet sosyolojisi 1940’ larda ilk ortaya çıktığı ABD’de sivil savunma ve ordu çevresinde kurumlaşma çabasıdadır. Ne yazık ki, devlet desteğiyle girilen kurtarma çalışmalarında Batı dışı ülkeler ve farklı kültürler yok farz edilir. Ancak son 20 yıldır akademiye yapılan çalışmaların yaklaşımlarında radikal değişimler ortaya çıkmaya başlar. Öyle ki, bölgesel ve kültürel faktörleri önemseyen interdisipliner çalışmalar öncelik kazanır. Özellikle 2018 den bu yana büyük ölçüde “kültüre yönelim” yaşanmaya başlar.

Yapılan çalışmalarda hem pozitivism temelinde nicel taramalar kadar anlatı, yaşam öyküsü, biyografiler gibi nitel araştırmalar aynı derecede önemsenir. Kültürel çalışmalarla zenginleşen afet sosyolojisinin giderek modern toplumun tüketim ve kalkınma temelli söylemine eleştirel bakmaya başlaması da çok anlamlıdır. Oysa Neo-liberal politikaların ekonomik büyüme amaçlı programları, bu tür yeni yaklaşımları

marjinalleştirme gayretindedir. Artık afetlere dirençlilik çalışmalarında, kültürel değerler ve bireysel sorumluluklar birlikte önemslenmektedir. Ayrıca “duygusal iyileşme” için anlatılar, biyografiler, gündelik yaşam pratikleri, halkın bilgi kaynakları yoğun olarak kullanılmaktadır. Kalkınmacı devlet yaklaşımlarından yavaş yavaş uzaklaşılırken kültürel sosyolojik çalışmalar daha değer kazanmaktadır.

Afet çalışmalarının daha etkili olması ve dolayısıyla kırılabilirliklerin azalması için daha başka faktörlerden de söz etmek mümkündür. Bunlardan ilki, yöneticiler tarafından afetle mücadelenin teknik bir konuya özellikle de çevre mühendisliğine indirgenmesinin engellenmesidir. Bu teknik, yaklaşım insani, sosyal, ekonomik, kültürel, bölgesel tüm diğer faktörlerin etkilerini küçümser. Afet öncesinde toplumda zaten var olan kırılabilirlikleri ihmal eder. Oysa kentsel veya kırsal yoksulluk ve sağlıklı yapı stokları, binalar zaten herhangi bir afette hemen yıkılmaya hazır ve hatta mahkumdur.

İkinci olarak risklere kapalı planlama çalışmalarının maalesef oldukça yaygın olmasıdır. Burada göz ardı edilen, kalkınmacı yaklaşımların, ekonomik büyüme sağlarken bir yandan da bölgeye zarar verici (hazardous) etkiler yaratmasıdır. Örneğin dere yataklarını veya ormanları iskana açmak veya sürekli çeşitli imar afları çıkarmak gibi. Bu yüzden artık gelişmiş Batı ülkelerinde rant sağlamak amacıyla yeşil alanların imara açılmasını engellemek üzere yapılan çalışmalar önemslenmektedir. Özellikle bu tür verimli tarım arazilerinde yapılaşmayı yasaklamak ve rantları engellemek için mücadele gerekmektedir. Çünkü orman içinde evlerin yangın çıkarma riski kadar fay üzerinde yapılan binaların da yıkılma riski olduğu göz ardı edilemez.

Üçüncü bir faktör de yerel ve merkezi yönetimlerin sürekli ekonomik kazançlarla ilgilenmeleri, potansiyel kayıpları göz ardı etmeleridir. Oysa kırılabilirlikler ve dayanıklılıklar birlikte düşünülme zorundadır.

Afet zararlarını azaltmada önemli olan dördüncü bir faktör ise, gerekli “dirençlilik kapitali”nin (resilience capital) eşitsiz dağılımı veya hiç olmayışıdır. Dayanıklılık kapitali içinde hem fiziksel (kamu ve özel binalar) hem sosyal (güven, sosyal ilişkiler, ağlar) hem politik ve kurumsal (örgütsel kapasite, uzmanlıklar, normatif çerçeveler) ve mali konular (banka hesapları, tasarruflar, fon sağlayıcılar) yer almaktadır. Bu yüzden “kırılabilirlik yönetimi” (vulnerability management) ve dayanıklılık yaratmada kamu ve özel sektör işbirliğinin zayıf olması olumsuz etkiler yaratır. Aslında hem kamu hem de özel kuruluşların, bölgenin afetlerle ilgili bilgisini birlikte toplamaları gerekir. Örneğin bölgede en temel zararların kaynakları nelerdir? Çünkü deprem bölgesi ise daha farklı iken sel, taşkın veya heyelan ise daha başka hazırlıklar gerekecektir. Aynı şekilde en çok zarar görecektir, kırılabilirlikleri yüksek olanlar kimlerdir? Potansiyel kayıpları zararları azalmak için seçeneği faaliyetler nelerdir? Bölgede uygulanacak faaliyetlerde en etkin rol oynayacaklar kimlerdir? Ayrıca kırılabilirlik kapitalinin kaynakları nelerdir? Kırılabilir nüfus bu kaynaklara nasıl ulaşabilir? Deprem anında halkın tahliyesi nereye ve nasıl gerçekleştirilecektir? Toplanma alanları nerelerdir?

Yukarıda sayılan konulara ait detaylı bilgilerin olmayışı veya kısmen ulaşılır olması, yöneticilerin zararları azalmak için planlayacakları risk yönetimi politikalarını olumsuz etkiler. Bu nedenle interdisipliner tarzda kent planlamacılar, sosyologlar, iktisatçılar ve yerbilimcilerin birlikte araştırmalar yapılması gereklidir.

Ayrıca nesnel risk bilgisi kadar öznel risk algısı, kırılganlıkların ve zararların azaltma amaçlı risk yönetiminde iç içe geçen halkalardır. Aynı şekilde mekan ölçeğinde kamu ve özel sektör ve STK eşgüdümü son derece önemlidir. Unutulmamalıdır ki, karar verme konumundaki yöneticilerin bölgenin risk bilgisine ulaşamamaları ve toplumun risk algısını bilmemeleri onlara dezavantaj olarak dönecektir. Nitekim Türkiye, 6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremlerde bu gerçeğe yüzleşmiştir.

Kısaca özetlenmeye çalışılan bilgiler ışığında, üç milyona yakın yerli nüfusun zorunlu göçüyle yaşanan ve yaşanacak olan sorunların hem kayda geçmesi hem de sağlıklı politikalar geliştirilmesi için araştırılması gerekmektedir. Yerli veya yabancı göçmenlere tanınacak haklar ve destekler ekonomik olduğu kadar “politik felsefi” bir konudur. Örneğin gündelik yaşama hazırlıksız olarak giren Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı yerli göçmen nüfus bile, kiralar başta olmak üzere genel fiyatlar düzeyini aşırı yükseltmiş ve dolayısıyla tepkilerin odağı olmuştur. Bu çerçevede yabancı göçmenlerin hangi koşullarda barındıklarını ya da insan haklarından ne kadar mahrum kaldıklarını da unutmamak gerekir. Tüm bilgiler aslında araştırma ve yayın için potansiyel alanlara aittir ve ilgiyi hak etmektedir.

Üniversitemiz Kurucusu ve Üst Kurul Başkanı Sayın Prof. Dr. Mehmet Haberal, kuşkusuz bu derginin çıkması ve diğer bulunduğumuz tüm faaliyetlerde yol gösterici örneğimiz olarak en başta teşekkürü hak etmektedir. Dergimizin sahibi Prof. Dr. Ali Haberal ile Rektörümüz Sayın Prof. Dr. İ. Haldun Müderrisoğlu ve Rektör Yardımcımız Sayın Prof. Dr. M. Abdulkadir Varoğlu'na özellikle BÜGAM adına giriştiğimiz uluslararası faaliyetlerimize sağladıkları destekten dolayı çok teşekkür ederiz.

Dergimiz ikinci sayısından itibaren oldukça önemli sayıda index tarafından (“EuroPub” ve “Directory of Research Journals Indexing”, “ASOS”, “Acar Index” ve “Google Scholar” v.b.) taranmaya başlamıştır. Bu vesile ile dördüncü sayımıza yazı gönderenler kadar, dergimize özveriyle hakemlik eden bilim insanlarıyla birlikte dergi teknik işlerinden sorumlu uzmanlarımıza da teşekkür ederiz.

Aytül Kasapoğlu
Nisan 2023

FROM THE EDITOR

According to international reports, 7000 natural disasters have occurred in our world in the last 20 years and nearly one and a half million people have lost their lives. In fact, it has been published in the United Nations "Human Costs of Disasters" (UNDDR ;2020) reports that while four billion people are affected by natural disasters, material losses reach three trillion US dollars.

In the 1999 East Marmara Earthquake, one of the most important disasters Turkey has experienced in the last 25 years, 30,000 people lost their lives. According to the report published by Yıldırım Beyazıt University Migration Policy Centre in April 2023, more than 50,000 lives were lost in the earthquakes with continuous aftershocks that started on February 6, 2023 in Kahramanmaraş. On the other hand, 37,000 buildings were destroyed and more than two million people started to live in tents and containers. In addition, at least three and a half million of the 14 million people living in 11 provinces in the region have forcibly migrated to other cities of Turkey.

On the other hand, half of the Syrians under Temporary Protection who came to Turkey by forced migration since 2010, as well as other foreign nationals, in other words nearly two million immigrants in total, live in provinces where earthquakes occurred. In this context, among the immigrants, there are as many people who returned to Syria as those who lost their lives. Therefore, the population directly affected by the earthquake, both local and migrant, is very large and is almost over 16 million. Moreover, the earthquake affected and continues to affect all of Turkey with its humanitarian, social, economic and political dimensions.

In the light of all these experiences, it is possible to say that due to the earthquake that turned into a disaster in Turkey, publications based on research to be conducted not only on international but also on domestic forced migrations will have priority for our Journal.

The presence of different approaches used in explaining disasters in the relevant literature also shows the changing character of the subject over time. Since each of these approaches plays an important role in disaster damage reduction and risk management, it is necessary to know the differences between them and to consider them in future research.

The first of these is that people use God to get rid of their individual responsibilities (Act of God). The concept used to explain that God punishes societies, especially when explaining disasters starting from the Enlightenment Period, is "divine retribution". The phrase "divine providence" is also used a lot in Turkey to describe the resignation and silent acceptance in people's view of disasters. Unfortunately,

the high votes of the conservative party in the region shows us that there are not few people who think this way.

The second approach is to explain disasters with natural causes (Act of Nature). For example, heavy rains, hurricanes, floods, forest fires or earthquakes are caused by mother nature. It is nature instead of man that causes great loss of life and property. In fact, nature is blamed instead of God, and the responsibility is placed on nature.

A third approach attributes disasters to the interaction of humans and nature. For example, making heavy industry investments in these regions, as well as opening loose agricultural lands for settlement, inevitably increase the loss of property and life, causing the population to be concentrated. Thus, disasters caused by humans occur. As a matter of fact, A. Giddens is one of those who brought the distinction between natural and human-made disasters to the literature.

The point we try to underline here is that individuals' perceptions about disasters have the power to influence their actions. For example, those who hold God responsible for disasters need not take any action. Because there is not much for them to do. Those who attribute disasters to nature, on the other hand, mobilize money power and engineering services as well as using technology to control natural events. Those who see disasters as a joint product of nature and humans make plans and projects to prepare the society, manage risks and reduce damages. They take various actions to prepare for landslides and ground slides such as floods and earthquakes.

In fact, the point that should be underlined in the light of all this information is how managers will reach their goal of increasing social psychological resilience in emergency situations. In other words, how to reduce disaster risks for the poorest, who are fragile, have weak social support networks, and are politically weak.

This is actually the necessity of decision makers to use both moral and scientific approaches together in their strategies to combat social injustices. Because, as well as the most vulnerable victims, it is necessary to consider together the approaches of the powerful who cause these grievances, which cause disasters in the capitalist accumulation regime. In fact, this means working without neglecting both subjective and objective dimensions, and taking action without blaming anyone.

In the light of the information given so far, it is now more important than ever that cultural sociology and disaster sociology work together. Because risk management and mitigation are no longer just a technical issue.

When disaster sociology first emerged in the US in the 1940s, it was mostly trying to be institutionalized around civil defence and the military. However, while state support is considered important in these first rescue efforts, non-Western countries and different cultures are ignored. However, radical changes occur in the approaches of studies conducted in academia for the last 20 years. Increasingly, interdisciplinary studies that care about regional and cultural factors gain priority.

Especially since 2018, a situation that we can call a cultural turn arises. Qualitative studies such as narratives, life stories and biographies gain as much importance as positivist surveys.

It is noteworthy that disaster sociology, enriched by cultural studies, is critical of the consumption and development-based discourse of modern society. However, neo-liberal policies and their economic growth programs try to make such new approaches largely worthless and even marginalize them.

Cultural values and individual responsibilities are now given great importance in disaster resilience studies. In addition, narratives, biographies, daily life practices, public information resources are frequently used for emotional healing. Now, developmental state approaches are gradually moving away and cultural sociological studies are gaining more priority.

There are other factors that play a role in making disaster studies more effective and reducing vulnerabilities. The first of these is to reduce the fight against disaster to a technical issue, for example, to environmental engineering. This approach ignores the effects of human, social, economic, cultural, regional and all other factors. It neglects pre-existing vulnerabilities in a society. However, it is inevitable that buildings with poor construction projects, especially those in urban or rural poor areas, will be destroyed immediately in any disaster.

Second, risk-blind planning studies are common. What is ignored here is that developmental approaches not only provide economic growth but also create hazardous effects on the region. Opening stream beds or forests to resettlement or issuing permanent zoning amnesties are some of these dangers. For this reason, studies are being carried out to prevent the opening of forests to construction in Western countries. It is necessary to fight especially in order to prohibit construction on fertile agricultural lands and to prevent profits. Because there is a risk of collapse of the buildings built on the fault as well as the fires of the houses in the forest.

A third factor is that local and central administrators and politicians are more concerned with economic gains, ignoring potential losses. However, vulnerabilities and resilience are not independent of each other.

A fourth factor that is important in reducing disaster damage is the unequal distribution, and sometimes even non-existence, of resilience capital. Resilience capital includes both physical (public and private buildings) and social (networks, trust, social relations) and political and institutional (organizational capacity, expertise, normative frameworks) and financial issues (bank accounts, savings, funders). For this reason, weak public-private cooperation for "building resilience" as well as "vulnerability management" can have negative effects.

In fact, both public and private organizations need to collect together historical disaster-related information of the region. In addition, important questions can be listed as follows: What are the sources of the most basic losses in the region? Because if it is an earthquake, flood or landslide zone, different preparations will need to be planned. Likewise, who are the most vulnerable individuals and groups? What are the different options for reducing potential losses? Who are the segments that will play the most active role in the activities to be implemented in the region? Also, what are the sources of vulnerability capital? How can particularly vulnerable groups access these resources? Where and how will the evacuation of the people be carried out in the event of an earthquake? If there are assembly points, where are they?

The fact that detailed information on the above-mentioned issues is not systematically collected will adversely affect the risk management policies that managers will plan to reduce losses. For this reason, it is necessary for urban planners, sociologists, economists and geoscientists to conduct research together in an interdisciplinary manner.

In addition, subjective risk perception, as well as objective risk information, are extremely important in risk management for vulnerabilities and hazards reduction. Likewise, the coordination of the public and private sectors and NGOs at the spatial scale is vital. The major disadvantage of decision-making managers is that they do not have access to the risk information of the region and that they do not know the risk perception of the society. As a matter of fact, Turkey has fallen into this extremely unfortunate situation in the earthquakes in Kahramanmaraş on February 6, 2023.

In fact, the problems experienced by the forced migration of the nearly three million Turkish indigenous population need to be investigated both to make a note of history and to develop valid and appropriate policies.

It should not be forgotten that the rights and supports to be granted to local or foreign immigrants are a "political philosophical" issue as well as an economic one. For example, even the local immigrant population, who are citizens of the Republic of Turkey, caused reactions by raising the general price

level, especially the rents. In this context, it is necessary to consider the conditions under which foreign immigrants live or how much they are deprived of their human rights. All summarized information actually deserves attention as potential topics for research and publication.

The founder of our university and the Chairman of the Supreme Council, Prof. Dr. Mehmet Haberal, undoubtedly, deserves the greatest thanks as our guide in the publication of this scientific journal and in all other activities we are involved in.

We would like to thank our Rector Prof. Dr. İ. Haldun Mderrisođlu and our Vice Rector Prof. Dr. M. Abdlkadir Varoğlu for their support in the internationalization of our Centre, as well as Prof.Dr. Ali Haberal, the owner of our Scientific Journal.

Since its second issue, our journal has started to be scanned by a significant number of indexes ("Euro Pub" and "Directory of Research Journals Indexing", "ASOS", Acar Index and "Google Scholar" etc.). We would like to take this opportunity to thank the authors who submitted articles to our fourth issue, as well as the scientists who devotedly work as reviewers for our journal, as well as our experts in charge of the journal's technical affairs.

Aytl Kasapoğlu
Nisan 2023

Araştırma Makalesi / Research Article

Bir Göç Toplumu Olarak Almanya'da İslam Din Eğitimi
Habermas'ın Postsekülerist Entegrasyon Çözümü
Islamic Religious Education in Germany As A Migration Society
Habermas' Post-Secular Integration Solution

Kemal İnal 14-49

Derleme Makale / Compilation Article

Göçmenler, Demokratik Yurttaşlık ve İnsan Hakları
Immigrants, Democratic Citizenship and Human Rights

Onur Bilginer 50-65

Derleme Makale / Compilation Article

İlişkisel Sosyoloji Bağlamında Kahramanmaraş Depremleri - Göç - Göçmetre
In The Context of Relational Sociology Kahramanmaraş Earthquakes - Migration - Migrationmeter

Alp Aslan..... 66-75

Deneme / Essay

"Neyi öğrenmek istiyorsun?" İstanbul'da seks satan göçmen kadınlarla yapılan görüşmelere dair feminist düşünceler
"What do you want to know?" Feminist reflections on interviewing migrant women selling sex in Istanbul

Emel Coşkun 76-93

Kitap Kritiği

Göçmen ve Mülteci Kadınlar

Müzeyyen Yılmaz 94-97

Proje Tanıtımı / Project Presentation

Boşluklar: Avrupa ve Ötesinde Göçmen Geri Dönüşleri ve Geri Kabul Politikaları Araştırmalarının Merkezisizleştirilmesi Projesi
GAPs: De-centring the Study of Migrant Returns and Readmission Policies in Europe and Beyond Project

N. Ela Gökalp-Aras 98-104